

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Pohjois-Pohjanmaan
ELY-keskus

16-04-2015

HANKERAPORTTI

1. Hankkeen toteuttajan nimi

Rantsilan Riistamiehet ry

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Kurunnevan Riistamaa 20179

3. Yhteenveto hankkeesta

Hankkeen toteuttaja Rantsilan Riistamiehet ry on paikallinen metsästysseura. Metsästysseuran toiminta on perinteisesti ollut hyvin hirvenmetsästyspainotteinen. Hankkeen tavoitteena oli pienriistan pyyntimahdollisuuksien lisääminen sekä Kurunnevan alueen kehittäminen. Aluetta oli jo ennestään muokattu vesilinnuille sopivaksi (Kurunnevan lintujärvi).

Hankkeen puitteissa parannettiin alueen metsästys- sekä virkistysmahdollisuuksia rakentamalla alueelle ruokintapaikkoja (fasaani 17, vesilinnut 5) sekä riistapeltoja ja istuttamalla alueelle fasaaneja vuosittain. Tämä mahdollisti metsästysajan pidentämisen jopa helmikuun loppuun saakka. Alueen ruokinta-automaatteja käyttivät jälkihavaintojen perusteella myös metsäkanalinnut ja jänikset.

Fasaanien kasvattamista ja istuttamista varten yhdistys rakensi Rantsilan kirkonkylän alueelle fasaanitarhan ja Kurunnevalle kaksi siirtotarhaa lintujen maastoon istuttamista varten.

4. Raportti (yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta)

4.1. Hankkeen tavoitteet

a. Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

b. Hankkeen tavoitteet (tavoitteet, joihin juuri tämä hanke pyrkii)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Hankkeen tavoitteena oli pienriistan pyyntimahdollisuuksien lisääminen seuran metsästysalueella sekä Kurunnevan alueen kehittäminen.

4.2. Hankkeen toteutus

c. toimenpiteet

Toiminta hankkeen puitteissa aloitettiin huhtikuussa 2013 jo ennen ELY-keskuksen virallista päätöstä järjestämällä Gananderin koululla supiloukun tekokurssi. Kouluttajana toimi Veli Seppälä, osallistujia kurssilla oli 8. Kurssin yhteydessä pidettiin loukun ”maastoonasennusnäytös” ja tämän jälkeen aktiivisimmat pyytäjät ovat itsenäisesti pyytäneet loukuillaan pienpetoja sekä Kurunnevalle että muissa maastoissa.

Varsinainen hankkeen rakentamisosion toteutus aloitettiin toukokuussa 2013. Hanke aloitettiin fasaanitarhan poikastilojen ja ulkotarhan rakentamisella. Samaan aikaan rakennettiin vesilinnuille ruokinta-automaatteja Kurunnevalle. Rakentamista jatkettiin laavun pystyttämällä, kahden siirtotarhan rakentamisella ja keväällä 2014 pikkupoikastilojen muutos-/parannustöillä. Kunta sijoitti kompostikäymälän pystytetyn laavun läheisyyteen. Toisen siirtotarhan rakensivat Ruukin maaseutuopiston Riistalinjan opiskelijat ja pikkupoikastilan muutostöihin saatiin talkooapua Pohjois-Pohjanmaan kanakoiraharrastajilta. Kurunnevalle rakennettiin lisäksi kävelysiltoja sekä lisättiin ruokinta-automaattien määrää.

Hautomakone hankittiin toukokuussa 2013. Ensimmäisiä fasaaninmunia päästiin hautomaan toukokuun 2013 puolivälissä. Fasaaninmunien ”alkuvarasto” oli 380 kpl ostomunia, joista haudottiin ensimmäisenä kesänä kaksi täyttä koneellista. Onnistumisprosentti kuoriutumisessa jäi ensimmäisessä koneellisessa alle 50% ja toisessa päästiin n. 60 %:iin.

Keväällä 2014 tarhassa talvehtineet fasaanikanat aloittivat muninnan huhtikuun alussa. Kevään ja kesän aikana munia kerättiin yli 1100 kpl. Ylimääräisiä munia myytiin ja luovutettiin lähialueen tarhaajille. Kesän 2014 poikastuotto oli n. 500 lintua. Kuoriutumisosion saatiin v. 2014 nousemaan aina 70% saakka, joka on verrattain hyvä onnistuminen. Hautomakoneen kosteusolosuhteet näyttivät olevan kokemuksen perusteella merkittävin kuoriutumiseen vaikuttava tekijä. Koneesta kuoriutuneiden kuolleisuus sen sijaan oli hyvin pieni, poikaset olivat terveitä ja selviytyivät kriittisestä poikasvaiheesta erittäin hyvin. Ensimmäiset neljä viikkoa poikasia pidettiin sisällä lämpölampuilla varustetuissa poikaskehissä. Tämän jälkeen poikaserät siirrettiin ulkotarhaan.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Lintuja siirrettiin maastoon syys-lokakuussa muutamien kymmenien lintujen erissä siirtotarhojen kautta.

Alueelle myytiin syys-joulukuussa useita kymmeniä metsästysvuorokausia molempina vuosina. Kysyntää riitti ja tulijoita olisi ollut runsaamminkin, mutta myytävien lupien määrä / vrk pidettiin rajoitettuna, jotta alueella metsästäminen olisi turvallista ja mielekästä.

Varsinkin kanakoiraharrastajat hyödynsivät aluetta ahkerasti. Pohjois-Pohjanmaan Kanakoiraharrastajien lokakuussa järjestämän virallisen kanakoirakokeen loppuerät ratkottiin Riistamaalla. Myös Pohjois-Pohjanmaan kanakoiraharrastajien seuran mestaruuskisat pidettiin Kurunnevilla marraskuussa 2014. Molempina vuosina tarhalla myytiin myös lintuja sekä yksityisten henkilöiden istutuksiin että Pohjois-Pohjanmaan kanakoiraharrastajien harjoitusmaastoon istutettavaksi.

Alkuperäinen tarkoitus oli jatkaa luvanmyyntiä metsästysajan loppuun saakka (helmikuu 2015), mutta loppuvuodesta alueella todettiin olevan niin paljon pienpetoja (kettu, supi) ettei lintujen siirtäminen maastoon "petojen ruoksi" enää kannattanut. Tarhalla talvehtii siis ylimääräisiäkin lintuja, joita siirretään maastoon kevään lähestyessä.

d. aikataulu

Hanke toteutettiin oheisen aikataulun mukaan

Huhtikuu 2013: Supiloukkukurssi, ruokinta-automaattien tekoa, poikastilojen rakentamista, vesilintujen ruokintaa Kurunnevilla

Toukokuu 2013: munien osto, hautomakoneen käynnistys, tarhan rakennusta

Kesäkuu 2013: tarhan rakennusta, ensimmäiset poikaset kuoriutuvat, toinen erä hautomakoneeseen

Heinäkuu 2013: tarhan rakennusta, riistapeltojen tekoa, toinen poikaserä kuoriutuu

Elokuu 2013: siirtotarhan rakennusta, kaikki linnut ulkotarhaan, vesilinnustajien metsästyslupien tarkastusta riistanhoitopiirin edustajan kanssa

Syyskuu 2013: ensimmäisen fasaanierän istutus maastoon siirtotarhan kautta, laavun rakennus Kurunneville

Lokakuu 2013: metsästyslupien myyntiä, toisen fasaanierän istutus maastoon siirtotarhan kautta, talviruokintaa maastoon

Marraskuu 2013: metsästyslupien myyntiä, ruokinta-automaattien tekoa, talviruokintaa maastoon, maksatushakemus huhti-syyskuun ajalle jätetty

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

Joulukuu 2013: metsästyslupien myyntiä, talviruokintaa maastoon,

Tammikuu 2014: metsästyslupien myyntiä, talviruokintaa maastoon

Helmikuu 2014: metsästyslupien myyntiä, talviruokintaa maastoon

Maaliskuu 2014: tarhan jako osastoihin, munituspesien rakentaminen, kävelysiltojen tekoa Kurunnevilla, hankkeen vuosiraportin laadinta

Huhtikuu 2014: poikastilojen parantaminen, munien keruu, hautomakoneen käynnistys, vesilintujen ruokintaa Kurunnevilla, Kurunnevan laavun maalaus

Toukokuu 2014: ensimmäinen poikaserä kuoriutuu,

Kesäkuu 2014: toinen poikaserä kuoriutuu

Heinäkuu 2014: kolmas poikaserä kuoriutuu

Elokuu 2014: ensimmäiset linnut siirtotarhan kautta maastoon, ruokinta-automaattien ja kävelysiltojen rakentamista

Syyskuu 2014: toinen siirtotarha valmistuu Kurulle, lisää lintuja maastoon, metsästyslupien myynti alkaa

Lokakuu 2014: metsästyslupien myyntiä, talviruokintaa maastoon

Marraskuu 2014: metsästyslupien myyntiä, talviruokintaa maastoon

Joulukuu 2014: metsästyslupien myyntiä, talviruokintaa maastoon, hankkeen loppumaksatuksen haun valmistelu, loppuraportin laadinta

e. resurssit

Hankkeen toimenpiteet toteutettiin talkoovoimin. Ongelmana oli alusta alkaen halukkaiden talkoolaisten vähyys. Aktiivisesti talkoisiin osallistuneita henkilöitä on ollut 3-5. Tämän vuoksi rakentaminen ja toimenpiteiden toteuttaminen on ollut hidasta ja osin vaivalloista. Maaliskuussa 2014 ulkotarhan jakaminen toteutettiin pyytämällä talkoisiin Pohjois-Pohjanmaan kanakoiraharrastajat ry:n jäseniä. Toisen siirtotarhan rakennus syyskuussa 2014 tapahtui Ruukin maaseutuopiston Riistalinjan toimesta.

f. toteutuksen organisaatio

Hyväksyttävistä talkootunneista on pidetty kirjaa koko hankkeen ajalta ja niitä kertyi yli 700 tuntia. Lisäksi lintujen ruokintaan sekä hautomakoneen ja poikasten päivittäiseen tarkkailuun käytettiin hankkeen aikana satoja kirjaamattomia tunteja. Päivittäiset hoito-, ruokinta- ja tarkkailutyöt olivat 6 henkilön vastuulla.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

g. kustannukset ja rahoitus

Kustannukset rahoitettiin Rantsilan Riistamiesten varoin. Ensimmäistä maksatusta haettiin huhti-syyskuun ajalle joulukuussa 2013 ja loppumaksatusta maaliskuussa 2015.

h. raportointi ja seuranta (kokoukset, ohjausryhmätyöskentely)

Riistamaa-hankkeen toimintaa esiteltiin hankeaikana säännöllisesti metsästysseuran johtokunnan kokouksissa sekä seuran sääntömääräisissä vuosikokouksissa. Hankkeeseen valittiin 6 henkilön jaos, jonka kesken lintujen hoito- ja munienkeruuvuorot jaettiin huhtikuusta 2014 alkaen.

i. toteutusolehdukset ja riskit

Hankkeen toteuttamiseen liittyviä riskejä olivat lähinnä jäsenistön talkooinnon vähäisyys ja motivaation puute. Lisäksi mahdollisia riskejä olivat haudonnan, poikastuotannon tai lintujen istutuksen mahdolliset epäonnistumiset, petojen aiheuttama hävikki tarhalla/maastossa tai lintujen sairastuminen johonkin tautiin.

4.3. Yhteistyökumppanit

Siikalatvan kunta, Kylmänen Food Oy, Pohjois-Pohjanmaan kanakoiraharrastajat ry, paikalliset maanviljelijät, V-P Tolonen Oy, A. Viio Ky, Ransun Moto Oy, Ruukin Maaseutuopiston Riistalinja

4.4. Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen aikana toteutetut toimenpiteet onnistuivat suunnitelman mukaan toisen laavun pystyttämistä lukuun ottamatta. Toisen laavun pystyttämisestä päätettiin luopua siitä yksinkertaisesta syystä, ettei tarvittavaa talkooväkeä saatu kasaan. Pienen aktiiviporukan aika kului täysin lintujen munitukseen ja poikasten päivittäiseen hoitoon.

Fasaanit selvisivät istukkaina havaintojen mukaan erittäin hyvin maastossa. Talvehtimistarhalle emolinnuiksi jätetyt linnut ovat terveitä ja hyväkuntoisia.

Luvanmyyntiä ei mainostettu eikä markkinoitu missään. "Puskaradion" lisäksi hankkeen Facebook-sivu oli ainoa, jossa luvanmyyntiä markkinoitiin. Tästä huolimatta kysyntää riitti kanakoirametsästäjien parissa ja saatu palaute oli pääosin positiivista. Kurunnevan alueella on runsaasti potentiaalia maastojen laajempaankin hyödyntämiseen.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LEADER

**Nouseva
Rannikkoseutu**

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hankeaika päättyi vuoden 2014 lopussa. Hankeajan päättymisen jälkeen jatketaan vuosittaisia fasaani-istutuksia, talviruokintaa, pienpetojen pyyntiä sekä metsästyslupien myyntiä Kurunnevan alueella.

Siikalatva 27.2.2015

Ari Tuovinen

pj. Rantsilan Riistamiehet ry